Ergon Werkt.

JAARREKENING
2015 ERGON

Ergon

Presteert imMENS

Inhoudsopgave

Jaarverslag
- Programmaverantwoording 2
- Paragrafen 5

Jaarrekening
- Balans per 31 december 2015 8
- Overzicht van baten en lasten 2015 9
- Grondslagen van de financiële verslaglegging 10
- Toelichting op de balans 13
- Toelichting op het overzicht van baten en lasten 19

Overige gegevens
- Controleverklaring 25

Bijlagen:
1. Staat van vaste activa en afschrijvingen 28
2. Personeelsoverzicht 29
3. Overzicht kengetallen 30

Jaarverslag bij de jaarstukken 2015

Programmaverantwoording

Algemeen

De jaarstukken van Ergon hebben betrekking op één programma: het bieden van werkgelegenheid aan mensen met een handicap onder aangepaste omstandigheden. Dit betreft zowel de uitvoering van de WSW voor de deelnemende gemeenten als ook het in opdracht van diezelfde gemeenten uitvoeren van andere vormen van gesubsidieerde arbeid en (onderdelen van) reïntegratietrajecten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, niet behorende tot de WSW doelgroep.

Aan de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (GRWRE, hierna te noemen Ergon) nemen deel de gemeenten Eindhoven, Heeze-Leende, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. De gemeente Geldrop-Mierlo is per 1 januari 2007 formeel uit de gemeenschappelijke regeling getreden en voert thans de WSW zelfstandig uit. Door de gemeente Geldrop-Mierlo is aan Ergon een aanwijzingsbesluit afgegeven voor de uitvoering van de WSW op inkoopbasis.
Het bestuur wordt gevormd door een Algemeen Bestuur, bestaande uit een afgevaardigde uit het college per gemeente. Het Algemeen Bestuur vormt tevens het Dagelijks Bestuur.
Basis voor de bedrijfsvoering 2015 betrof het jaarplan 2015. In dit plan is de beleidslijn voor dit jaar aangegeven. In tegenstelling tot andere jaren is er nog geen vierjarig strategisch plan opgesteld. Dit wordt veroorzaakt door de onzekerheden als gevolg van de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 en de daarmee samenhangende rol voor Ergon binnen deze nieuwe regelgeving.
In de loop van 2015 hebben diverse bestuurlijke bijeenkomsten plaatsgevonden met betrekking tot de uitvoering van de Participatiewet en de rol van Ergon. Naar verwachting zal dit traject in 2016 worden afgerond.
Vooruitlopend op de nieuwe wetgeving is eind 2011 reeds een herstructureringsplan opgesteld. In 2012 is met de uitvoering van dit plan gestart en is geëindigd in 2015.

Taakstellingen 2015

In het kader van het hiervoor genoemde programma golden voor 2015 de volgende (belangrijkste) kwantitatieve taakstellingen:

- het uitvoeren van de "WSW oud" voor de 5 deelnemende gemeenten: Eindhoven, Heeze-Leende, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre, alsmede voor de gemeente Geldrop-Mierlo op inkoopbasis. Met ingang van 2015 is er geen sprake meer van een echte taakstelling, maar van een verwachte realisatie. Er is immers geen instroom meer en het beheren van een wachtlijst is komen te vervallen. Deze verwachte realisatie bedroeg 1970 SE;
- het aanbieden van reïntegratietrajecten aan deelnemende gemeenten in het kader van de WWB en de ontwikkeling van een Werk-Leer Bedrijf (WLB), alsmede het op verzoek van deelnemende gemeenten meedoen aan pilots in het kader van de Participatiewet;
- plaatsen van personen zo dicht mogelijk tegen de reguliere arbeidsmarkt, met als uitgangspunt dat in de planperiode tenminste 60% van de SW populatie onder extern ondernemerschap is geplaatst. Daarnaast werkt minimaal 80% van de doelgroep "buiten", maximaal 20% werkt "binnen";
- het realiseren van een positief resultaat van tenminste € 0,5 mln.;
- het realiseren van een ziekteverzuim van maximaal 14% voor de WSW oud populatie;;
- realisering van een balans in de portfolio van dienstverlenings- en productieactiviteiten conform de planning;
- handhaven van de ISO certificering voor de bedrijfsonderdelen van Ergon in 2015.

Financiële realisatie

De begroting voor 2015 ging uit van een positief resultaat van € 0,5 mln. Het resultaat over 2015 bedraagt € 1.514.000 positief (2014: € 2.266.000 positief). De kosten van de herstructurering in 2015 (kosten sociaal plan) ad € 205.000 zijn rechtstreeks ten laste gebracht van de daartoe in het leven geroepen bestemmingsreserve. Daarnaast is er in 2015 € 60.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Herhuisvesting in verband met verbouwingen en is € 165.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve Wagenpark in verband met inleverschades bij de vervanging van het wagenpark in 2015.
Het resultaat ten opzichte van de begroting is het saldo van lagere opbrengsten (€ 0,7 mln.), welke ruimschoots worden gecompenseerd door lagere kosten (€ 0,65 mln.) en hogere WSW subsidie (€ 0,65 mln., alsmede een onttrekking uit bestemmingsreserves (€ 0,4 mln.).

Het Reïntegratiebedrijf (RIB) is onderdeel van Ergon en maakt derhalve deel uit van de reguliere exploitatie van Ergon. Het resultaat van het RIB is per saldo NIHIL, aangezien het saldo van alle kosten en opbrengsten (dit betreft de toerekenbare directe kosten en opbrengsten en een opslag voor indirecte kosten) wordt doorbelast op basis van een open boek systeem. Dit saldo bedroeg in 2015 € 2,5 mln. (2014: € 2,7 mln.)

Het resultaat over 2015 (na eliminatie van interne leveringen) kan als volgt worden gespecificeerd (bedragen x € 1.000):

	2015	2015 begroot	2014
Netto opbrengst	25.360	25.860	25.488
Overige opbrengsten	5.087	5.289	5.177
Totaal opbrensten	30.447	31.149	30.665
Salaris- en personeelskosten	-72.421	-72.652	-72.873
Overige kosten	-8.490	-8.897	-9.232
Subtotaal	-50.464	-50.400	-51.440
(WSW) subsidie	51.548	50.900	53.516
Resultaat uit bedrijfsvoering	1.084	500	2.076
Onttrekking bestemmingsreserve	430	0	190
Totaal resultaat	1.514	500	2.266

Het resultaat uit bedrijfsvoering is in 2015 ruim € 1,0 mln. lager dan dat van 2014 bij een lagere SE realisatie van 45 SE. Het uiteindelijk resultaat is in 2014 ruim € 0,75 mln. nadeliger dan in 2014.

De SE realisatie op gemeenteniveau over 2015 bedroeg 2.025,8 SE (2014: 2.057,9 SE) bij een verwachte realisatie van 1.989,0 SE (2014: 2.045,1 SE). Een overrealisatie ten opzichte van de verwachte realisatie van 36,8 SE (2014:12,8 SE overrealisatie). In 2015 waren voor deze overrealisatie, omgerekend circa € 1,0 mln. geen additionele financiële middelen aanwezig.

De onttrekking uit de bestemmingsreserve Herstructurering in 2015 bedraagt € 205.000. Dit betreft de kosten van het sociaal plan Herstructurering. Uit de bestemmingsreserve Herhuisvesting heeft in 2015 een onttrekking plaatsgevonden van € 60.000. Uit de bestemmingsreserve Wagenpark heeft in 2015 een onttrekking plaatsgevonden van € 165.000.
De resultaatbestemming wordt bepaald door het bestuur. Het voorstel is om het resultaat toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Na deze mutaties is de stand van de aanwezige reserves als volgt:

- algemene reserve	€ 7.905.000
- bestemmingsreserve wagenpark	€ 245.000
- bestemmingsreserve herhuisvesting	€ 240.000
- bestemmingsreserve herstructurering	€ 426.000
Totaal reserves	€ 8.816.000

Personele realisatie
Zoals hiervoor reeds gemeld zijn er met de inwerkingtreding van de Participatiewet geen formele taakstellingen meer. Er is alleen nog uitstroom, instroom is er niet meer. Het ministerie SZW gaat voor de berekening van de verwachte realisatie uit van de SE taakstelling 2014, waarbij door een extern onderzoeksbureau is berekend hoe groot de blijfkans is voor deze populatie.

De gemiddelde SW realisatie bij Ergon over 2015 bedroeg 1.996,6 SE ofwel 1.914,7 FTE (2014:2.041,6 SE ofwel 1.960,2 FTE).

De gemiddelde realisatie per gemeente is als volgt, waarbij ook rekening is gehouden met plaatsingen elders (bij andere SW bedrijven dan Ergon) en personen zonder loon:

	Ergon (incl. BW)	Elders	Totaal	Verw realisatie SZW	Verschil
Eindhoven	1.367,7	13,4	1.381,1	1.367,3	13,8
Heezel-Leende	48,3	5,3	53,6	49,3	4,3
Valkenswaard	138,4	12,1	150,5	142,6	7,9
Veldhoven	167,3	6,4	173,7	161,9	11,8
Waalre	51,1	0,0	51,1	52,1	-1,0
Gedlrop-Mierlo	128,8	0,0	128,8	128,8	0,0
Overige	87,0	0,0	87,0	87,0	0,0
Totaal	1.988,6	37,2	2.025,8	1.989,0	36,8

Hieruit blijkt dat voor alle deelnemende gemeenten met uitzondering van Waalre de verwachte realisatie van SZW ruimschoots is overtroffen. Dit is met name het gevolg van een hogere beginstand dan de taakstelling 2014 waarvan het ministerie bij haar berekeningen van uit is gegaan.

In de realisatie 2015 zijn gemiddeld 146,4 SE ofwel 141,7 FTE (2014: 156,2 SE ofwel 151,3 FTE) Begeleid Werken begrepen.

De stand per 31 december 2014 bij Ergon bedroeg 1.809,0 SE (1.737,0 FTE) en 143,1 SE (138,0 FTE) Begeleid Werken, totaal 1.952,1 SE (1.872,0 FTE). Op 31 december 2014 waren deze standen 1.899,1 SE (1.820,2 FTE) en 153,4 SE (148,8 FTE) Begeleid Werken, totaal 2.052,5 SE (1.969,0 FTE).

Gezien de gewijzigde methodiek van bepaling blijfkansen is de uitstroom op gemeenteniveau van belang. Op 1 januari 2015 bedroeg op gemeenteniveau de SE stand 2.068,0. Op 31 december 2015 was dit 1.981,8 SE. Een uitstroom van 86,2 SE ofwel 4,17%.

De wachtlijst is met de inwerkingtreding van de Participatiewet vervallen. Personen die op 31 december 2014 nog op de wachtlijst stonden zijn opgenomen in het doelgroepenregister.

Een van de taakstellingen is het plaatsen van personeel zo dicht mogelijk tegen de reguliere arbeidsmarkt. Het belangrijkste instrument hierbij is Begeleid Werken, gevolgd door externe detacheringen.
Ultimo 2015 is 59,0% van de populatie (in SE's) geplaatst via het bedrijf Arbeidsontwikkeling en Plaatsing (Detacheringen of Begeleid Werken). In 2014 was dit 59,6%. Het percentage dat eind 2014 "buiten" werkte bedroeg 79,1% (2014: 79,5%).
Doordat er geen instroom meer is, is het moeilijker geworden hierop gericht te sturen.

Het ziekteverzuim voor de SW populatie over 2015 bedroeg 13,0%. In 2014 was dit nog 13,5%.

Vanuit de Arbeidspool waren eind december 2015 nog 9 personen, 8,5 FTE (2014: 13 personen, 12,3 FTE) geplaatst in een dienstverband. Daarnaast was er nog een dienstverband met 9 personen (8,5 FTE) ID/WIW/Participatie, voornamelijk ex Pluspunters (2014: 10 personen).
In 2014 en 2015 zijn nieuwe projecten opgestart tussen SW en uitkeringsgerechtigden die betrekking hebben op activiteiten aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Ook hiervoor zijn additioneel personen in dienst gekomen. Ultimo 2015 hadden in dit kader 50 personen (40,6 FTE) een dienstverband (2014: 48 personen, 36,8 FTE)

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De afgelopen jaren is door bedrijfsresultaten een algemene reserve opgebouwd. Deze reserve dient om onvoorziene risico's die samenhangen met de uitvoering van de WSW af te dekken.
Eind 2015 bedraagt de algemene reserve (na resultaatbestemming conform voorstel) € 8,3 mln.
Door Ernst en Young is op basis van een separate rapportage hierover een Algemene Reserve van € 10 mln. passend genoemd in relatie tot de bedrijfsrisico's. Inclusief bestemmingsreserves bedragen de totale reserves bijna € 9,3 mln.
Algemene risico's zoals aansprakelijkheid, brand en bedrijfsschade zijn afgedekt middels verzekeringen.

Kengetallen	Eind 2015	Eind 2014
Solvabiliteit	57,1%	57,8%
Netto-schuldquote	5,3%	5,2%
Structurele exploitatieruimte	1,3%	2,5%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

Risico's bij de jaarstukken 2015:

De verantwoorde WSW subsidies van het ministerie van SZW zijn tot 2013 vastgesteld. Voor de jaren 2013 en 2014 is nog geen decharge verleend. Hierin schuilen geen risico's.
Vanaf 2015 is er geen sprake meer van over- of onderrealisatie en zijn er dus ook geen risico's meer op terugbetaling van subsidies voor WSW oud.
Andere specifieke risico's bij de jaarrekening 2015 worden niet onderkend.

Onderhoud kapitaalgoederen

Bij Ergon is deze post niet van wezenlijk belang. De aanwezige gebouwen zijn gehuurd, zodat uitsluitend sprake is van het zogenaamde huurdersonderhoud. De kosten hiervoor zijn meegenomen in de exploitatie.

Financiering

Deze paragraaf hangt samen met de Wet Financiering Decentrale Overheid (FIDO). Op grond van deze wet, dient bij de jaarstukken een treasuryparagraaf te worden opgenomen.

Treasuryparagraaf

Door het Algemeen Bestuur is het treasurystatuut voor Ergon vastgesteld. Dit treasurystatuut is opgesteld als uitvloeisel van de wet Financiering Decentrale Overheid (FIDO). Op grond van de gewijzigde wet FIDO heeft in 2011 een aanpassing plaatsgevonden van het Treasurystatuut, waardoor het Treasurystatuut weer in lijn is met de vigerende regelgeving. Enkele belangrijke elementen uit dit statuut zijn:

- het zorgdragen voor de aanwezigheid van voldoende liquide middelen;
- leningen worden uitsluitend verstrekt uit hoofde van de publieke taak na goedkeuring door het DB;
- het uitzetten van middelen dient een prudent karakter te hebben, koersrisico's worden beperkt;
- de kasgeldlimiet (8,2% van het begrotingstotaal, ongeveer € 7,1 mln.) en de renterisiconorm (20%) worden gemiddeld niet overschreden.

Eind 2015 waren geen leningen verstrekt of aangetrokken.

Met betrekking tot het dagelijks liquiditeitsbeheer wordt doorlopend bezien op welke wijze en op welk moment de ontvangsten en uitgaven zo efficiënt mogelijk kunnen worden uitgevoerd. Vanaf 2015 zijn deze mogelijkheden beperkte door de verplichte deelname aan Schatkistbankieren, hetgeen leidt tot lagere rentes op (tijdelijk) aanwezige liquide middelen.

De kasgeldlimiet is in 2015 niet overschreden. Wel zijn per maand aanzienlijke verschillen te onderkennen in het aanwezige kasgeld. Het verschil tussen de hoogste en laagste rekening courant stand per maand bedraagt gemiddeld ongeveer € 5,3 mln. met een hoogste verschil van € 7,2 mln. en als laagste verschil € 2,9 mln. (2014: € 2,4 mln. met als hoogste verschil € 6,7 mln. en als laagste verschil € 0,7 mln.) Het gemiddelde aanwezige kapitaal in direct opneembare liquide middelen in 2015 bedroeg ongeveer € 2,57 mln. (2014: € 2,66 mln.). Ergon heeft een kredietfaciliteit bij de Rabobank van € 7,5 mln. Hiervoor zijn geen zekerheden verstrekt.

De rente voor kort geld was het afgelopen jaar laag. Het rentepercentage op het doorlopend krediet is afhankelijk van de ontwikkelingen op de markt en is gekoppeld aan de één maands Euribor. Door de ontwikkelingen op de financiële markten zijn vanaf 2010 opslagen van toepassing op de debetrente en zijn creditrentes op de rekening-courant komen te vervallen.

De één maands Euribor begin januari 2015 was 0,019%. Eind december 2015 was dit - 0,206%. Het gemiddelde Euriborpercentage, bepalend voor de rente van Ergon, over het afgelopen jaar bedroeg - 0,059%, incl. opslagen 0,941% (2014: 0,134%, incl. opslagen 1,134%).

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van Ergon is primair gericht op het uitvoeren van de WSW. Daarnaast worden voor de deelnemende gemeenten opdrachten uitgevoerd van andere vormen van gesubsidieerde arbeid en (onderdelen van) reïntegratietrajecten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, niet behorende tot de WSW doelgroep, alsmede pilots in het kader van de Participatiewet.
Daartoe beschikt Ergon over diverse werksoorten, waarbij de noodzakelijke werkleiding aanwezig is voor begeleiding en aansturing. Deze werksoorten worden op adequate wijze ondersteund.
De bedrijfsvoering over 2015 vond plaats op basis van het jaarplan 2015. Een nieuw plan zal worden opgesteld na meer duidelijkheid in de rol van Ergon in het kader van de Participatiewet.
Ten behoeve van eenduidige procedures en een deugdelijke uitvoering van de werkzaamheden beschikken de werksoorten zoveel mogelijk over een branche eigen kwaliteitscertificaat. Dit betreft alle onderdelen van Ergon.
In 2015 is tevens de laatste fase van het herstructureringsplan 2012 – 2015 afgerond.

Verbonden partijen

Bij Ergon worden de onderstaande verbonden partijen onderkend.

Stichting Bevordering Werkgelegenheid Sociale Werkvoorziening (BWSW), gevestigd te Eindhoven.
Deze stichting heeft ten doel:
- het bevorderen en veilig stellen van de werkgelegenheid bij Ergon
- het direct dan wel indirect beschikbaar stellen van werknemers ten behoeve van de zekerheidsstelling van de werkgelegenheid van Ergon
- het verlenen van diensten, het verzorgen en het geven van ondersteuning aan het Openbaar Lichaam Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven
- al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:
- het in dienst hebben van medewerkers die alle mogelijke diensten en werkzaamheden aanbieden en verrichten in het kader van de doelstelling van het Openbaar Lichaam Wervoorzieningschap Regio Eindhoven
- alle andere wettige middelen die het doel kunnen bevorderen

De stichting BWSW vormt een fiscale eenheid met Ergon voor de BTW. De directeur van Ergon is tevens directeur van de stichting BWSW. De verantwoording van deze stichting vindt tegelijk plaats met de verantwoording van Ergon als een separate verantwoording..
Het eigen vermogen van de stichting BWSW bedraagt op 1 januari 2015 € 59.000. Op 31 december 2015 bedraagt dit € 70.000. Het resultaat over 2015 bedroeg € 11.000.
Bij de stichting BWSW is geen vreemd vermogen aangetrokken.

E.B. Holding BV te Eindhoven
Deze BV heeft ten doel:
- het beleggen van gelden, het beheren, administreren en exploiteren van vermogensbestanddelen, het houden van effecten of beperkte rechten daarop, het ter leen opnemen of ter leen verstrekken van gelden
- het besturen van, deelnemen in of financieel belang hebben bij andere rechtspersonen of vennootschappen die zich ten doel stellen het bevorderen en/of ondersteunen van projecten op het gebied van de (sociale) werkvoorziening in de regio Eindhoven, al of niet op verzoek van derden;
- het sluiten van managementovereenkomsten
- alle overige handelingen welke passen binnen de doelstelling van een houdstermaatschappij
- al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk is en alles in de ruimste zin.

In de praktijk ligt de kern op doel zoals genoemd onder het tweede aandachtsstreepje.
De directeur van Ergon is tevens directeur van E.B. Holding BV.
Het resultaat van de holding over 2015 bedraagt naar verwachting ongeveer € 150.000. Dit resultaat bestaat nagenoeg uitsluitend uit een resultaat op deelnemingen.
Het eigen vermogen op 1 januari 2015 bedraagt € 537.000. Op 31 december 2015 bedraagt dit naar verwachting circa € 700.000. Dit betreft met name het aandeel in het eigen vermogen van onderliggende deelnemingen en liquide middelen. Er is geen vreemd vermogen aangetrokken.

Deelnemingen onder de Holding op 31 december 2015 zijn:
- Kringloopbedrijf Het Goed Regio Eindhoven BV voor 49%. De andere 51% zijn in handen van Het Goed Participatie BV. Het hoofddoel van het kringloopbedrijf is het optimaliseren van de inzameling en het hergebruik van grof huishoudelijk afval en textiel, alsmede het scheppen van betaalde werkgelegenheid en het scheppen van mogelijkheden voor mensen met een grote achterstand op de arbeidsmarkt in het kader van de (sociale) werkvoorziening. Het eigen vermogen bedraagt aan het begin van het jaar € 435.000, aan het eind van het jaar naar verwachting circa € 600.000. Het (lang) vreemd vermogen bedraagt naar verwachting aan het begin en het einde van het jaar resp. € 10.000 en Nihil. Verwacht resultaat over 2015: € 150.000.
- EB Support BV te Eindhoven. Dit betreft een 100% deelneming. EB Support BV positioneert zich als een uitzendbureau c.q. detacheringsorganisatie waar personen met een afstand tot de arbeidsmarkt door middel van intensieve begeleiding en on-the-job coaching een (nieuwe) arbeidsplek kunnen veroveren (in het kader van Begeleid Werken). Inmiddels zijn deze taken ondergebracht bij Ergon, waardoor ook bij EB Support geen sprake meer is van operationele activiteiten in 2015. Het eigen vermogen bedraagt zowel aan het begin als het einde van het jaar € 61.000. Er is geen vreemd vermogen aangetrokken. Verwacht resultaat over 2015: nihil.

<u>Coöperatie Businesspost</u>
Ergon is vanaf de oprichting in 2005 lid van de Coöperatieve Zakelijke Post Nederland UA.
Het belangrijkste doel van deze coöperatie is:
- Het voorzien van de materiele en immateriële behoeften van haar leden door het stichten en in stand houden van een onderneming die gericht is op een landelijke post/koeriers en pakketdienst, waarbij de uitvoering in hoofdzaak zal geschieden door bedrijven gericht op de arbeidsreintegratie en de sociale werkvoorziening
- Het verrichten van al hetgeen, in de ruimste zin, hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Het maximale risico voor Ergon is niet hoger dan de inbreng van een eventuele contributie. Het eigen vermogen van de coöperatie bedraagt op 1 januari 2015 ongeveer € 200.000. Het verwachte resultaat over 2015 bedraagt nihil.

<u>Coöperatie Brainport Park UA</u>
In 2014 is Ergon lid geworden van de eveneens in 2014 opgerichte Coöperatie Brainport Park.
Het doel van deze coöperatie is:
- het voorzien in stoffelijke behoeften van haar leden, ten behoeve van haar leden en al hetgeen te doen dat daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de breedste zin van het woord
- de coöperatie zal haar doel trachten te bereiken door het sluiten van overeenkomsten met haar leden

Het entreegeld bedroeg € 25.000, waarvan € 12.500 als entrancefee en € 12.500 in de vorm van een achtergestelde lening. Dit is ook het maximale risico voor Ergon als deelnemer.

Balans per december (x € 1.000,-)

(voor resultaatbestemming)

Activa	2015	2014	Passiva	2015	2014
Vaste activa			**Vaste passiva**		
Materiële vaste activa			Eigen vermogen		
met economisch nut	6.061	4.330	- Algemene reserve	6.391	4.125
			- Bestemmingsreserve	911	1.342
Financiële vaste activa			- Resultaat boekjaar	1.514	2.266
- Kapitaalverstrekkingen			Totaal eigen vermogen	8.816	7.733
aan deelnemingen	18	18			
- Overige uitzettingen > 1 jaar	10	29			
Totaal financiële vaste activa	28	47			
Totaal vaste activa	**6.089**	**4.377**	**Totaal vaste passiva**	**8.816**	**7.733**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Voorraden			Netto vlottende schulden < 1jaar		
- Grond- en hulpstoffen	87	143			
- Gereed product en handelsgoederen	457	132	Overige schulden		
- Onderhanden werk	80	207	- Schulden aan leveranciers	2.057	1.752
Totaal	624	482	- Belastingen, premies sociale		
			verzekeringen en pensioenen	2.216	2.302
Uitzettingen < 1 jaar			Totaal kortlopende schulden	4.273	4.054
Schatkistbankieren	1.250	0	Overlopende passiva	2.342	1.586
Vorderingen op openbare lichamen	3.874	4.585			
Overige vorderingen					
- handelsvorderingen	2.554	2.685			
Overlopende activa	700	1.020			
Liquide middelen					
- Kas-, bank- en girosaldi	340	224			
Totaal vlottende activa	**8.092**	**8.996**	**Totaal vlottende passiva**	**6.615**	**5.640**
Totaal van de activa	**15.431**	**13.373**	**Totaal van de passiva**	**15.431**	**13.373**

Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	2015	2015 Begroting	2014
Bruto omzet	32.221	32.059	31.533
Kosten van grondstoffen en uitbesteed werk	-6.861	-6.199	-6.045
Netto opbrengsten	25.360	25.860	25.488
Overige opbrengsten	5.087	5.289	5.177
Som der bedrijfsopbrengsten	**30.447**	**31.149**	**30.665**
Salariskosten SW	-52.191	-51.799	-51.869
Salariskosten Ambtelijk	-2.872	-2.707	-2.839
Salariskosten overige regelingen	-874	-1.619	-1.671
Inhuur personeel	-11.592	-11.922	-11.461
Begeleid werken	-2.305	-2.129	-2.487
Overige personeelskosten	-2.587	-2.476	-2.545
Ge- en verbruiksgoederen	-1.607	-1.618	-1.710
Onderhoud Diensten Vergoedingen	-2.233	-2.320	-2.282
Huren Belastingen Verzekeringen	-2.298	-2.376	-2.452
Overige afdelingskosten	-1.135	-1.281	-1.340
Afschrijvingslasten	-1.247	-1.292	-1.458
Som van de bedrijfskosten	**-80.941**	**-81.539**	**-82.114**
Bedrijfsresultaat	**-50.494**	**-50.390**	**-51.449**
Financiele baten en lasten	30	-10	9
Resultaat voor bijdragen	**-50.464**	**-50.400**	**-51.440**
(Rijks)bijdrage Wsw	51.548	50.900	53.516
Gerealiseerd resultaat	1.084	500	2.076
Onttrekking bestemmingsreserve	430	0	190
Gerealiseerd resultaat voor bestemming	1.514	500	2.266

Grondslagen van de financiële verslaglegging

Inleiding
Onderstaande samenvatting voor de grondslagen waarop de financiële verslaglegging is gebaseerd, is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. Voor de inrichting van de jaarrekening is aansluiting gezocht bij het Besluit Begroting en Verantwoording.
De GRWRE Ergon heeft de volledige zeggenschap over de deelneming EB Holding BV. Er heeft echter geen consolidatie plaatsgevonden. Dit is conform het Besluit Begroting en Verantwoording.

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden hierna toegelicht.

BALANS

Vaste activa

- Materiële vaste activa met economisch nut.
De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de historische kostprijs c.q. aanschafprijs verminderd met de afschrijvingen op basis van geschatte economische levensduur.
De afschrijvingen vinden plaats op basis van vaste percentages van de historische aanschafwaarden. Op grond wordt niet afgeschreven en de investeringen in de loop van het jaar worden naar tijdsgelang afgeschreven.

Behoudens specifieke omstandigheden worden de volgende maximale afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Soort activa	Afschrijven in jaren
- Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	maximaal 40 jaar
- Renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen	maximaal 25 jaar
- Technische installaties in bedrijfsgebouwen	maximaal 15 jaar
- Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties, Kantoormeubilair, nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen	maximaal 10 jaar
- Zware transportmiddelen, aanhangwagens, personenauto's, lichte motorvoertuigen, machines.	maximaal 5 – 10 jaar
- Automatiseringsapparatuur	maximaal 3 jaar

- Financiële vaste activa
De waardering van de kapitaalverstrekking aan deelnemingen is opgenomen tegen de verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde.
De leningen aan deelnemingen en de overige uitzettingen > 1 jaar zijn opgenomen tegen nominale waarde, met waar nodig een herwaardering.

Vlottende activa

- Voorraden
De voorraden zijn gewaardeerd op de navolgende wijze:

*** Grond- en hulpstoffen**:
De voorraad van textieldiensten wordt gewaardeerd tegen de inkoopprijs.

De voorraad van LDA – Digiprint wordt gewaardeerd tegen kostprijs.

*** Gereed product**
De voorraad van LDA – Digiprint, welke al verkocht is, wordt gewaardeerd tegen de verkoopprijs.
De waardering van de voorraden van de kwekerij geschiedt tegen kostprijs.

*** Onderhanden werk**
PMC Groen en Reiniging: de objecten in bewerking worden gewaardeerd tegen opbrengstwaarde van het gereed gekomen gedeelte verminderd met de vooruit gefactureerde termijnen.
PMC Logistieke Diensten en Digiprint: de productie in bewerking wordt gewaardeerd tegen grondstofwaarde van de verbruikte materialen plus de toegevoegde waarde van de producten, welke wordt afgeleid van de verwachte opbrengst en rekening houdend met het stadium van bewerking respectievelijk de nog te verwachten kosten.

Uitzettingen < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen
De vorderingen op openbare lichamen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor oninbare vorderingen.

Overige vorderingen
- Handelsvorderingen
Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor oninbare vorderingen.
- Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor oninbare posten.

Vaste passiva

Eigen vermogen
- Bestemmingsreserves
Deze vloeien voort uit resultaatbestemmingen voorgaande boekjaren.

Vlottende passiva

Schulden < 1 jaar

Overige schulden
Alle schulden < 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva.
De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Bruto omzet
De bruto omzet is de omzet van de in het verslagjaar aan derden geleverde goederen en diensten verminderd met de over de omzet geheven belastingen en verleende kortingen.
Er wordt rekening gehouden met voorraadmutaties en mutaties onderhanden werk.

Kosten van grondstoffen en uitbesteed werk
De kosten van grond- en hulpstoffen worden berekend op basis van de kostprijs.
De kosten van het uitbesteed werk zijn gebaseerd op de kostprijs.

Salariskosten SW
De salariskosten SW betreffen de over het verslagjaar verschuldigde lonen vermeerderd met de sociale lasten, pensioenpremies en verminderd met de terugontvangen WAO uitkeringen.

Salariskosten Ambtelijk
De salariskosten ambtelijk betreffen de over het boekjaar verschuldigde salarissen, het uitbetaalde vakantiegeld en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremie.

Salariskosten Overige regelingen
De salariskosten overige regelingen betreffen de over het boekjaar verschuldigde salarissen, het uitbetaalde vakantiegeld en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremie.

Inhuur personeel
Inhuur personeel betreft de doorbelaste loonkosten van de medewerkers in dienst van de stichting BWSW.
De overige kosten inhuur zijn gebaseerd op de kostprijs.

Begeleid werken
De kosten begeleid werken betreft de loonkostensuppletie.

Overige afdelingskosten
De overige afdelingskosten omvatten overige personeelskosten, ge- en verbruiksgoederen, huren, diensten, belastingen, verzekeringen en overige afdelingskosten.

Financiële baten en lasten
De financiële baten en lasten omvatten de rentekosten en –baten van de financiële instellingen en leningen.

Rijksbijdragen
De bijdrage voor de "WSW-oud" zoals die is opgenomen in het participatiebudget voor de gemeenten en is doorbetaald aan Ergon.

Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa met economisch nut.

De totale boekwaarde van de materiële vaste activa bedraagt € 6.061.000, een toename ten opzichte van 2014 van € 1.731.000.

Deze boekwaarde is als volgt samengesteld:
(bedragen x € 1.000,-)

	Boekwaarde 1-1-2015	Investering	Des-investering	Afschrijving	Afschrijving desinvestering	Boekwaarde 31-12-2015
Woonruimte	27	-	2	4	2	23
Gebouwen	1.021	91	169	274	169	838
GWW werken	11	21	6	2	6	30
Vervoer	2.070	3.233	2.138	1.235	2.138	4.068
Machines	900	490	244	449	244	941
Overig	301	-	174	140	174	161
Totaal	4.330	3.835	2.733	2.104	2.733	6.061

Voor een specificatie wordt verwezen naar bijlage 1.

Financiële vaste activa.

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen
De deelneming betreft een 100 % deelneming in EB Holding BV, waarin de private activiteiten die in het verlengde liggen van de publieke taak zijn ondergebracht.

- Overige uitzettingen > 1 jaar
De andere financiële vaste activa bestaan voornamelijk uit waarborgsommen voor huur van productie- en buitenlocaties.

VLOTTENDE ACTIVA
(bedragen x € 1.000,-):

Voorraden

- Grond- en hulpstoffen	87	143
- Gereed product	457	132
- Onderhanden werk	80	207
Totaal	624	482

De post onderhanden werk bestaat uit de waarde van de productie in bewerking verminderd met de vooruit gefactureerde termijnen.
Waar noodzakelijk is rekening gehouden met mogelijke incourantheid.

Uitzettingen < 1 jaar

	2015	2014
Schatkistbankieren	1.250	0

Per 1 januari 2014 is schatkistbankieren ingevoerd. Overtollige middelen boven het drempelbedrag moeten in de schatkist worden aangehouden.

2015 (bedragen in €)

Drempelbedrag	660.000			
	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
Buiten de schatkist gehouden middelen	700.000	425.000	325.000	385.000
Ruimte onder drempelbedrag		235.000	335.000	275.000
Overschrijding drempelbedrag	40.000			

2014 (bedragen in €)

Drempelbedrag	660.000			
	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
Buiten de schatkist gehouden middelen	1.055.000	820.000	735.000	655.000
Ruimte onder drempelbedrag				5.000
Overschrijding drempelbedrag	395.000	160.000	75.000	

Uitzettingen < 1 jaar

	2015	2014
- Vorderingen op openbare lichamen		
Vorderingen op openbare lichamen	3.874	4.585

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit vorderingen op de deelnemende gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen.

- Handelsvorderingen		
Vorderingen op afnemers	3.116	3.096
Voorziening dubieuze debiteuren	-562	-411
	2.554	2.685

Het saldo van de voorziening debiteuren heeft betrekking op afnemers welke in een recent stadium van faillissement verkeren en vorderingen waarvan de mogelijkheid van incasso wordt betwijfeld.

- Overlopende activa		
Nog te ontvangen van publiekrechtelijke lichamen	389	584
Nog te ontvangen van derden	7	31
Nog te ontvangen van personeel	259	227
Vooruitbetalingen	44	174
Overig	1	4
	700	1.020

De post nog te ontvangen van publiekrechtelijke lichamen bestaat uit vorderingen op deelnemende gemeenten.
De post nog te ontvangen van derden bestaat uit rentebedragen en nog te factureren bedragen.
De post nog te ontvangen van personeel zijn vorderingen op medewerkers welke deelnemen aan een fietsplan.
Het saldo van de post vooruitbetalingen heeft voornamelijk betrekking op een vooruitbetaalde contractverplichtingen.

Liquide middelen

- Kas, bank- en girosaldi		
(bedragen x € 1.000,-)	**2015**	**2014**
Kas	4	7
Rabobank	336	217
	340	224

Alle tegoeden staan ter vrije beschikking. Verder zijn aan banken geen garanties of borgstellingen afgegeven, met uitzondering van de bankgaranties, € 80.000 voor afgesloten huurovereenkomsten.

PASSIVA

VASTE PASSIVA

(bedragen x € 1000,-)

Eigen vermogen

- Algemene reserve	2015	2014
Stand 1 januari	4.125	3.263
Toevoegingen	2.266	862
Stand 31 december	6.391	4.125

De mutaties van de Algemene reserve zijn mutaties uit hoofde van de resultaatbestemmingen van de voorgaande boekjaren

- Bestemmingsreserve	2015	2014
Bestemmingsreserve Wagenpark		
Stand 1 januari	410	410
Toevoeging / onttrekking	-165	0
Stand 31 december	245	410
Bestemmingsreserve Herhuisvesting		
Stand 1 januari	300	300
Toevoeging / onttrekking	-60	-40
Stand 31 december	240	300
Bestemmingsreserve Herstructurering		
Stand 1 januari	632	782
Toevoeging / onttrekking	-206	-150
Stand 31 december	426	632

De bestemmingsreserves vloeien voort uit de resultaatbestemming van voorgaande jaren. Hieraan liggen bestuursbesluiten ten grondslag.

- Resultaat boekjaar

De bestemming van het resultaat wordt bepaald door het bestuur. Het voorstel is om het resultaat toe te voegen aan de Algemene Reserve.

VLOTTENDE PASSIVA
(bedragen x € 1.000)

Schulden < 1 jaar

Overige schulden

Handelscrediteuren	2.056	1.744
Schulden aan deelnemende gemeenten	1	8
Totaal	2.057	1.752

- Belasting, premie sociale verzekering en pensioenen

Loonheffing	809	833
BTW	624	649
Premies sociale verzekeringen	707	725
Wegenbelasting	0	2
Pensioenen	76	93
	2.216	2.302

Overlopende passiva

Nog te betalen loonkosten SW	440	0
Nog te betalen vergoedingen	87	87
Nog te betalen derden	794	519
Rekening courant ST.BWSW	540	620
Vooruitontvangsten	253	225
Nog te betalen publiekrechtelijke lichamen	171	52
Nog te betalen deelnemende gemeenten	6	17
Overige overlopende passiva	51	66
	2.342	1.586

De post nog te betalen vergoedingen bestaat uit vooruit gefactureerde bedragen voor extra plaatsingen door gemeenten.
De post nog te betalen derden bevat leveringen en diensten waarvan nog geen facturen c.q. afrekeningen zijn ontvangen en nog te betalen vergoedingen BGW.
De post voorruitontvangsten bestaat voornamelijk uit voorruit gefactureerde bedragen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Huur en onderhoud kopieerapparatuur:
Ten behoeve van Digiprint zijn contracten voor kopieerapparatuur afgesloten met een totaalverplichting van € 90.000,- per jaar. De expiratiedatum van deze contracten is 31-12-2016.

Huurcontracten huisvesting:
In het kader van de huisvesting zijn diverse meerjarige huurcontracten afgesloten. Het huurbedrag voor 2015 bedraagt ongeveer € 1.675.000,-.
Op basis van de einddata van de huurcontracten geeft dit het onderstaande verloop:

	Afloop verplichting	Restant verplichting
2016		€ 1.675.000
2017	€ 400.000	€ 1.275.000
2018	€ -	€ 1.275.000
2019	€ 75.000	€ 1.200.000
2020	€ 1.025.000	€ 175.000
2020	€ 165.000	€ 10.000
2021	€ -	€ 10.000

De restant verplichting ultimo 2021 betreffen huurkontrakten voor onbepaalde tijd.

Leasecontracten:
Diverse contracten met een totaalverplichting van € 60.000,- op jaarbasis.

Verlof en vakantiegeldverplichting:
In beginsel dient het jaarlijkse verlof zoveel mogelijk te worden opgemaakt. Dit is echter niet altijd mogelijk. In de betreffende CAO's is voorzien dat een gedeelte van het verlof jaarlijks kan worden doorgeschoven. Op basis van de betaalde lonen over 2015 bedraagt de verlofverplichting voor Ambtelijk, SW en Re-integratiepersoneel circa € 3,50 mln (2014 € 3,75 mln.).

De verplichtingen wegens nog uit te betalen vakantiegeld bedragen voor SW Ambtelijk, SW en Re-integratiepersoneel 7 maanden. Op basis van de betaalde lonen over 2015 bedraagt te reserveren vakantiegeld circa € 2,3 mln. (2014: 2,4 mln.).
Het totale bedrag in het kader van de verplichting vakantiegeld en nog te betalen verlofdagen bedraagt daardoor € 5,80 mln. (2014: € 6,15 mln.).

ESF Subsidie.
In 2012 heeft Ergon via de Stichting Opleidings- en Ontwikkelingsfonds voor de markt van re-integratie, arbodienstverlening en mobiliteit (O & O fonds ARM) een bijdrage gevraagd uit hoofde van de Subsidieregeling ESF 2007-2013, maatregel D, "Scholing voor werkenden". Het betreft een subsidiebedrag van ongeveer € 200.000. Er is nog geen beschikking ontvangen.
Dit bedrag is niet opgenomen in de jaarrekening over 2015.

Bankgaranties.
Voor de huur van productie- en buitenlocaties zijn bankgaranties afgegeven welke in mindering zijn gebracht op het krediet bij de bank. Het totaal van deze garanties bedraagt € 80.000,-.

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten.

De hieronder opgenomen toelichting betreft de vergelijking realisatie 2015, begroot 2015 en realisatie 2014. Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen x € 1.000. De interne leveringen zijn geëlimineerd.

Bruto omzet	**2015**	**Begroot 2015**	**2014**
Werkbedrijf	21.084	20.639	19.897
Detacheringen	10.634	10.749	11.193
Participatiebedrijf	503	671	443
Totaal bruto omzet	32.221	32.059	31.533
Kosten grondstoffen en uitbestedingen			
Werkbedrijf	-5.859	-5.590	-5.093
Detacheringen	-956	-562	-896
Participatiebedrijf	-46	-47	-56
Totaal grondstoffen en uitbestedingen	-6.861	-6.199	-6.045
Netto opbrengst			
Werkbedrijf	15.225	15.049	14.804
Detacheringen	9.678	10.187	10.297
Participatiebedrijf	457	624	387
Totaal Netto opbrengst	25.360	25.860	25.488
Overige opbrengsten			
Afrekeningen Bedrijf Re-integratie	2.451	2.917	2.658
Verkopen en verkooptoeslagen	696	1.420	1.098
Diverse baten	424	105	341
Loon- en exploitatiesubsidies	731	190	360
Verhuur	415	390	378
Vergoedingen Sichting BWSW	267	267	296
Eigen produktie vaste activa	103	0	46
Totaal overige opbrengsten	5.087	5.289	5.177

De post diverse baten bevat de incidentele baten en afrekeningen uit voorgaande boekjaren.
De loon- en exploitatiesubsidies hebben betrekking op bijdragen I/D en Participatie.
De verantwoorde eigen productie heeft betrekking op bouwkundige aanpassingen aan eigen en gehuurde lokaties.

Salariskosten SW	2015	Begroot 2015	2014
Brutolonen	41.740	41.098	41.626
Sociale lasten	7.226	6.790	7.054
Pensioenpremie	4.087	4.440	4.146
Overwerk	365	324	313
Terugontvangen loonkosten	-1.227	-853	-1.270
Totaal	52.191	51.799	51.869

Salariskosten Ambtelijk personeel	2015	Begroot 2015	2014
Salariskosten indirect ambtelijk personeel	2.149	1.945	2.066
Salariskosten direct ambtelijk personeel	704	739	746
Overwerk ambtelijk personeel	19	23	27
Totaal	2.872	2.707	2.839
Brutolonen	2.351	2.128	2.241
Sociale lasten	243	231	252
Pensioenpremie	268	325	330
Overwerk	20	23	27
Terugontvangen loonkosten	-10	0	-11
Totaal	2.872	2.707	2.839

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar bijlage 2.

Salariskosten overige regelingen	2015	Begroot 2015	2014
Brutolonen	736	1.384	1.490
Sociale lasten	127	224	246
Pensioenpremie	11	11	13
Vermindering loonheffing	0	0	-67
Terugontvangen loonkosten	0	0	-11
Totaal	874	1.619	1.671

Inhuur personeel	2015	Begroot 2015	2014
Inhuur direct personeel via stichting BWSW	3.909	4.186	3.917
Inhuur indirect personeel via stichting BWSW	7.176	7.348	7.458
Inhuur stichting BWSW Participatie	341	285	0
Inleen- en uitzendkrachten	166	103	86
	11.592	11.922	11.461

In de post inleen- en uitzendkrachten is uitsluitend indirect personeel verantwoord. Het ingehuurde directe produktiepersoneel wordt verantwoord onder de rubriek kosten grondstoffen en uitbestedingen.

Wet Normering Topinkomens.

Topfunctionarissen WNT

2015

Functie	Periode	Naam	Omvang DVB FTE	Beloning	Belastbare onkosten vergoeding	Werkg deel beloningen op termijn	Totale bezoldiging	Individueel maximum
Toezichthouders								
Voorzitter AB	0101-3112	Hr J. Mikkers	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 178.000
Lid AB	0101-3112	Hr E. Buiter	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 178.000
Lid AB	0101-3112	Mevr M. van Dongen	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 178.000
Lid AB	0101-1106	Hr M. van Dorst	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 78.515
Lid AB	1106-3112	Hr W. Seuren	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 99.485
Lid AB	0101-3112	Hr P van Liempd	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 178.000
Lid AB	0101-1210	Hr J. van Bree	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 138.986
Lid AB	1210-3112	Hr F. Cuijpers	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 39.014
Topfunctionarissen								
Algemeen Directeur	0101-3112	Hr P. Quik	1,0	€ 136.234	€ -	€ 15.512	€ 151.746	€ 178.000

Er is geen sprake van gewezen topfunctionarissen
Er is geen sprake van overschrijding van de WNT norm

2014

Functie	Periode	Naam	Omvang DVB FTE	Beloning	Belastbare onkosten vergoeding	Werkg deel beloningen op termijn	Totale bezoldiging	Individueel maximum
Toezichthouders								
Voorzitter AB	0101-3112	Hr J. Mikkers	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 230.474
Lid AB	0101-3112	Hr E. Buiter	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 230.474
Lid AB	0101-1106	Hr S. Depla	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 101.661
Lid AB	1106-3112	Hr M. anv Dorst	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 128.813
Lid AB	0101-1106	Mevr E. de Jonge	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 101.661
Lid AB	1106-3112	Mevr. M. Starmans	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 128.813
Lid AB	0101-1106	Mevr W. van der Rijt	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 101.661
Lid AB	1106-3112	Hr J. van Bree	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 128.813
Lid AB	0101-1106	Mevr C. v.d. Weijden	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 101.661
Lid AB	1106-3112	Mevr M. van Dongen	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	€ 128.813
Topfunctionarissen								
Algemeen Directeur	0101-3112	Hr P. Quik	1,0	€ 134.397	€ -	€ 20.978	€ 155.375	€ 230.474

Er is geen sprake van gewezen topfunctionarissen
Er is geen sprake van overschrijding van de WNT norm

Begeleid werken	2015	Begroot 2015	2014
loonkostensuppleties	2.305	2.129	2.487
loonkostensuppleties via Ergon	2.227	2.115	2.331
loonkostensuppleties via het Participatiebedrijf	78	14	156
	2.305	2.129	2.487

Zowel het aantal Begeleid WerknemersSW als bij de soortgelijke werkvorm binnen het Participatiebedrijf neemt af.

Overige personeelskosten	2015	Begroot 2015	2014
Bedrijfsgeneeskundige Zorg	309	305	292
Collectief vervoer SW	420	418	418
Opleidingskosten	314	255	236
Reiskosten	47	53	62
Werkkleding	223	202	249
Woon-werkverkeer SW	451	475	471
Overige personeelskosten	823	768	817
Totaal overige personeelskosten	2.587	2.476	2.545

De post overige personeelskosten bevat onder meer het kerstpakket € 90.000 (2014: € 90,000) en een post doorbelaste overige personeelskosten ST.BWSW, groot € 300.000 (2014: € 230.000,-).

Ge- en verbruiksgoederen	2015	Begroot 2015	2014
Benzine / olie	483	549	552
Kleine duurzame goederen	444	266	428
Nutsvoorzieningen	370	442	390
Verbruiksgoederen	310	361	340
Totaal ge- en verbruiksgoederen	1.607	1.618	1.710

Onderhoud, diensten en vergoedingen	2015	Begroot 2015	2014
Diensten	1.201	1.013	1.233
Onderhoud	1.032	1.307	1.129
Totaal onderhoud, diensten en vergoedingen	2.233	2.320	2.362

Huren, belastingen en verzekeringen	2015	Begroot 2015	2014
Huren	1.910	1.973	2.072
Belastingen	146	151	138
Verzekeringen	242	252	242
Totaal huren, belastingen en verzekeringen	2.298	2.376	2.452

Overige afdelingskosten	**2015**	**Begroot 2015**	**2014**
Toeslag ST.BWSW	342	381	384
Algemene kosten	397	684	247
Telefoonkosten	73	94	75
Contributies	95	119	101
Herwaarderingen	139	0	380
Diverse kosten (inclusief voorgaande boekjaren)	89	3	153
Totaal overige afdelingskosten	1.135	1.281	1.340

Afschrijvingslasten	**2015**	**Begroot 2015**	**2014**
Reguliere afschrijvingen	1.269	1.292	1.482
Extra afschrijvingen	-22	0	-24
Totaal	1.247	1.292	1.458

De post extra afschrijvingen is het saldo van de boekwaarde op het moment van desinvesteren en de opbrengst bij verkoop of inruil.

Financiële baten en lasten	**2015**	**Begroot 2015**	**2014**
Rente werkkapitaal	-31	10	-10
Rente geïnvesteerd vermogen activa	1	0	1
	-30	10	-9

De rentebedragen zijn als volgt opgebouwd:	**2015**	**Begroot 2015**	**2014**
Rente banken	-1	10	-6
Overige rentebaten en -lasten	-29	0	-3
	-30	10	-9

	2015	**Begroot 2015**	**2014**
(Rijsk)bijdrage WSW	51.548	50.900	53.516
De ontvangen WSW subsidie is als volgt opgebouwd:			
- WSW subsidie	51.096		52.806
- Bonus Begeleid werken	452		463
- Middelen Irrgang / Bussemaker	0		113
- Plaatsingssubsidie extra plaatsingen deelnemende gemeenten	0		134
	51.548	0	53.516

Staat van incidentele baten en lasten

	2015	2014
Kosten voorgaande boekjaren	89	153
Incidentele lasten	34	50
Totale lasten	123	203
Baten voorgaande boekjaren	-252	-180
Incidentele baten	-71	-57
Totale baten	-323	-237
Participatiebedrijf	-44	0
Wagenpark	-86	0
Overig < € 30.000,-	-193	-237
Totale baten	-323	-237

Eindhoven, 30 maart 2016

Algemeen directeur

Ing. P.A. Quik

Controller

J.F.M. van Beers

Building a better working world

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2015 van Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven te Eindhoven gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur en de directie

Het dagelijks bestuur en de directie van Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven zijn verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het dagelijks bestuur en de directie zijn tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, het controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT) zoals opgenomen in de Beleidsregels toepassing WNT en het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur en de directie gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.
De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten. Deze goedkeuringstolerantie is door het algemeen bestuur vastgesteld.
Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening
Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten regelmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en de Beleidsregels toepassing WNT.

Eindhoven, 30 maart 2016

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.H. de Hair RA

Bijlage: 1

Staat van vaste activa en afschrijvingen

Jaar: 2015

(bedragen x € 1.000,-)

activa-soort	Aanschafwaarde				Afschrijvingen				Boekwaarde		
	Per 01-01-15	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Per 31-12-15	Totaal t/m 2014	Totaal 2015	(Des)inv. afschrijving	Totaal t/m 2015	per 01-01-15	per 31-12-15	Afschrijvings-lasten
Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Woonruimte	99	-	2	97	72	4	2	74	27	23	4
Bedrijfsgebouwen	4.642	91	169	4.564	3.621	274	169	3.726	1.021	838	274
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	170	21	6	185	159	2	6	155	11	30	2
Vervoermiddelen	4.930	3.233	2.138	6.025	2.860	1.235	2.138	1.957	2.070	4.068	1.235
Machines, apparaten en installaties	4.602	490	244	4.848	3.702	449	244	3.907	900	941	449
Overige materiele vaste activa	2.924	-	174	2.750	2.623	140	174	2.589	301	161	140
Sub-totaal	17.367	3.835	2.733	18.469	13.037	2.104	2.733	12.408	4.330	6.061	2.104
Ontvangst bij desinvestering	-	-	-	-	-	857-	857-	-	-	-	857-
Totaal	17.367	3.835	2.733	18.469	13.037	1.247	1.876	12.408	4.330	6.061	1.247

Personeelsoverzicht.

Gemiddelde bezetting	**2015**	**2014**
Centrale en ondersteunende afdelingen		
Ambtelijk personeel (fte)	11,8	12,6
Inhuur via Stichting BWSW (fte)	14,5	15,4
Medewerkers SW (SE)	1,8	1,8
	28,1	29,8
Werkbedrijf		
Ambtelijk personeel (incl. direct produktief personeel / fte)	21,7	22,9
Inhuur via Stichting BWSW (incl. direct personeel / fte)	109,8	105,8
Medewerkers SW (SE)	802,3	823,3
	933,8	952,0
Detachering		
Ambtelijk personeel (fte)	1,0	1,0
Inhuur via Stichting BWSW (incl. ID banen / fte)	51,1	54,4
Medewerkers SW (SE)	1.038,6	1.052,1
	1.090,7	1.107,5
Paticipatiebedrijf		
Inhuur via Stichting BWSW (incl. ID banen / fte)	11,8	13,1
ID / WIW / Participatiebanen	8,5	9,3
Arbeidspool	8,5	12,3
	28,7	34,8
Ergon		
Ambtelijk personeel (fte)	34,5	36,5
Inhuur via Stichting BWSW (fte)	187,2	188,7
Medewerkers SW (SE)	1.842,7	1.877,2
ID / WIW / Participatiebanen	8,5	9,3
Arbeidspool	8,5	12,3
Totaal gemiddeld	2.081,3	2.124,1
Gemiddeld aantal gesubsidieerde SE (excl. BGW)	1.842,7	1.877,2
Gemiddeld aantal FTE	1.768,3	1.808,9
Aantal gesubsidieerde SE per niet gesubsidieerde fte's	8,3	8,3
Aantal SE Begeleid Werken	146,4	156,2
Gemiddelde loonsom (x € 1.000,-)		
Ambtelijk indirect	96,5	95,0
Ambtelijk direct produktief	50,6	48,3
Inhuur via ST.BWSW	58,3	57,7
waarvan indirect personeel	68,1	67,4
waarvan direct produktief personeel (incl. ID banen)	46,3	45,9

Het gemiddeld aantal niet gesubsidieerde fte's betreft het personeelsbestand dat in dienst is van Ergon (ambtelijk) en de Stichting BWSW.

De Stichting BWSW is een zelfstandige juridische eenheid die het personeel te werk heeft gesteld bij Ergon.

OVERZICHT KENGETALLEN

bedragen (x € 1.000,-)

	2015	2014	Verschil in %
Gemiddeld aantal SE's SW (excl. Begeleid Werken)	1.842,7	1.877,2	-1,8%
Bruto opbrengsten	32.221	31.533	2,2%
Netto opbrengsten	25.360	25.488	-0,5%
Som van de opbrengsten	30.447	30.665	-0,7%
Som van de lasten	80.941-	82.114-	-1,4%
Bedrijfsresultaat	50.494-	51.449-	-1,9%
Financiële baten en lasten	30	9	233,3%
Resultaat voor bijdragen	50.464-	51.440-	-1,9%
Resultaat na dekking bestemminsgreserve	50.034-	51.250-	-2,4%
(Rijks)bijdrage WSW	51.548	53.516	-3,7%
Loonkosten WSW	52.191-	51.869-	0,6%
Dekkingspercentage (= Netto opbrengst / totale lasten)	-31,3%	-31,0%	
Subsidie ratio (= Rijksbijdrage (excl. BW) / Loonkosten WSW)	0,92	0,95	
Netto opbrengst per SE (x € 1,-)	13.764	13.580	1,4%
Loonkosten WSW per SE (x € 1,-)	28.322-	27.630-	2,5%
Bedrijfsresultaat per SE (x € 1,-)	27.398-	27.403-	0,0%
Rijksbijdrage per SE (x € 1,-)	25.709	26.125	-1,6%
Gemiddelde kredietermijn afnemers (= gemiddeld debiteurensaldo / gefactureerde omzet)	2,0 maanden	1,9 maanden	5,3%